

Geachte voorzitter en leden van de Commissie Koninkrijksrelaties,

We zijn weer een maand verder en 19 februari a.s. is er weer een procedureoverleg. Sinds mijn schrijven van vorige maand is de sluier van het toenmalige gerucht weggetrokken: het team van regeringscommissarissen wordt inderdaad vervangen door een nieuw tweetal. Hoe een en ander zich zal ontwikkelen moet de toekomst duidelijk maken. Ik mag hopen op een serieuzere informatievoorziening aan en een serieuzer overleg met de Statiaanse bevolking. Ter illustratie nog even dit over de huidige informatievoorziening: zelfs de wisseling van de wacht (van de regeringscommissarissen dus) komt als een dictaat over de Statiaanse bevolking heen. Geen melding vooraf aan de Commissie van Advies (Advisory Committee) en evenmin een betrokkenheid van wie dan ook aan deze kant van de oceaan (althans, niet publiekelijk bekend) bij het opstellen van een functieprofiel. Afijn, we zien wel wat er op ons afkomt (*hoe Statiaans klinkt deze gelaten opmerking...*).

Ondertussen blijkt met enige voortvarendheid een bouwproject nabij Knippenga Estate en de Botanical Garden ter hand te zijn genomen. Een groot deel van de flora ter plaatse is weggenomen en met groot materieel is een redelijk groot perceel bouwrijp gemaakt. Er is ook een vliegende start gemaakt met de bouw. Nu gaat het mij niet om het goed of slecht van deze ontwikkeling, maar wel om de non-transparantie over dit alles. Nergens zijn vergunningen in te zien; sterker, het argument geldt dat vergunningen sowieso niet publiekelijk zijn. Het lijkt me onwettelijk en ongewenst. Waarom in dat geval eigenlijk vergunningen? Als ze toch niet in te zien zijn of er toch geen bezwaar tegen gemaakt kan worden? De bevolking zou toch moeten worden geïnformeerd over wat er op het eiland gaat gebeuren en niet op een point of no return erachter komen wat er precies gaande is? En dat alles vindt natuurlijk plaats zonder enig bekend gesteld plan met onder meer consequenties op de langere termijn (zijn er bijvoorbeeld gevolgen voor de werkgelegenheid op een ander niveau dan slechts schoonmaken en bedienen?).

Datzelfde, althans het aspect over de vergunningen, geldt bij het slaan van waterputten. Ik ben niet zeer kundig ter zake van dit onderwerp maar het schijnt dat in de vulkanische grond onder de Quill "wateraders" lopen waarin zoet (en warm) water naar zee stroomt. De gedachte is nu dat wanneer je zo'n ader "openmaakt" en als bron laat werken op "jouw" terrein, je goedkoop (voor niets namelijk) over zoet (en warm) water kan beschikken. Ik heb geen idee of er inmiddels een wildgroei aan "bronnen" wordt gemaakt maar alleen al het feit dat vergunningen hiervoor niet nodig lijken te zijn of in elk geval niet publiekelijk worden gemaakt, lijkt me zorgwekkend. Immers, zonder de "natuurlijke" tegendruk van deze zoetwateraders kan het zoute zeewater steeds gemakkelijker ongehinderd doordringen in de bodem met verzilting van het grondwater als gevolg. In de contacten die ik heb (gehad) met de (gaande) regeringscommissaris is mij gebleken dat alles wat geen directe relatie heeft met het "ruimen van historisch, bestuurlijk en administratief puin" buiten de bemoeienis of belangstelling van de regering(scommissaris) ligt. Kortom, de praktijk van het slaan van waterputten schijnt gewoon door te gaan en niemand die zich daar druk om maakt. In dit kader merk ik nog op dat aanvragen of verleningen van vergunningen hier lokaal niet inzichtelijk zijn. Ook de notulen van het Bestuurscollege geven hieromtrent geen uitsluitel.

Vorig jaar - dd. 5 februari 2019 - is een planning van activiteiten ontvangen (op het niveau van "in kwartaal x gaat er y gebeuren"). Uit de aanbiedingsbrief bij die planning leid ik af dat dit niet vanzelfsprekend is gebeurd doch omdat uw commissie er kennelijk om heeft gevraagd. Of dat dit jaar weer zal gebeuren weet ik niet: vooralsnog heb ik niets gezien.

In mijn briefje van vorige maand (18 januari 2020) heb ik enkele onderwerpen genoemd die - wat mij betreft - sowieso op een agenda zouden moeten staan:

- de toekomst van het eiland met onder meer "geactualiseerde omgangsvormen" (voortvloeiend uit het rapport "Het Koninkrijk tegen het licht" uit april 2019);
- de financiële infrastructuur: weliswaar is onlangs een brief van de minister van Financiën ontvangen maar heel veel concrete ontwikkelingen heb ik er vooralsnog niet in kunnen ontwaren;
- de ontsluiting van het eiland via luchtverbindingen op basis van PSO's (zoals aanbevolen in het rapport "Connectiviteit Caribische deel van het Koninkrijk", gedateerd 30 juli 2018, publiekelijk gemaakt in maart 2019, waarna er niets meer van is vernomen);
- het reilen en zeilen van het ZVK in het kader van een goede gezondheidszorg behoeft wellicht nog enige aandacht, blijkens mijn observaties van 7 december 2019, verzonden aan de Commissie VWS maar veel impact lijken die observaties niet te hebben gemaakt; om minder knettert het geregeld in Den Haag, maar ja... Sint Eustatius...
- de aansluiting van het Engelstalige voortgezet onderwijs op het hoger beroepsonderwijs in (Europees) Nederland is vijf jaar na de introductie van het CXC-onderwijs nog op geen enkele manier in wet- of regelgeving gevat. Er is nu enige beweging: recent is hieromtrent een motie aangenomen in de Tweede Kamer en een concept Besluit CXC is in internetconsultatie. We volgen deze ontwikkeling nauwgezet.

Dit is vanzelfsprekend geen uitputtend en alomvattend overzicht van prioriteiten doch zomaar een opsomming, opgemaakt door ondergetekende en niet breed afgestemd (*doch wel alle eerder in het overleg in de Tweede Kamer aan de orde geweest!*). De Statiaan zal in het kader van prioritering ongetwijfeld "de wegen" genoemd willen zien worden. Ik ben geneigd daar enige afstand van te nemen maar merk tegelijkertijd op dat wanneer - ondanks mijn persoonlijke mening - een breed draagvlak voor deze prioriteit blijkt te bestaan, het natuurlijk beschamend weinig is dat vooralsnog hieromtrent is opgeleverd.

Inmiddels is afscheid genomen van het zittende team aan regeringscommissarissen en nemen we kennis van het nieuwe team. U mag van mij verwachten dat ik de ontwikkelingen kritisch volg en met regelmaat u hierover zal berichten.

Met vriendelijke groet,

Ir. J.H.T. (Jan) Meijer MBA,
Bellevue Road 4, Upper Round Hill,
Sint Eustatius, Caribisch Nederland.

E j.m@jhtm.nl

W www.statia.nu